

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 10. júla 2014*

„Článok 102 ZFEÚ — Zneužitie dominantného postavenia — Španielske trhy so širokopásmovým prístupom na internet — Stláčanie cien — Článok 263 ZFEÚ — Preskúmanie zákonnosti — Článok 261 ZFEÚ — Neobmedzená právomoc — Článok 47 Charty — Zásada účinnej súdnej ochrany — Neobmedzená právomoc pri preskúmaní — Výška pokuty — Zásada proporcionality — Zásada zákazu diskriminácie“

Vo veci C-295/12 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 13. júna 2012,

Telefónica SA, so sídlom v Madride (Španielsko),

Telefónica de España SAU, so sídlom v Madride,

v zastúpení: F. González Díaz a B. Holles, abogados,

odvolateľky,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, É. Gippini Fournier a C. Urraca Caviedes, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

France Telecom España SA, so sídlom v Pozuelo de Alarcón (Španielsko), v zastúpení: H. Brokelmann a M. Ganino, abogados,

Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc Consumo), so sídlom v Madride, v zastúpení: L. Pineda Salido a I. Cámara Rubio, abogados,

European Competitive Telecommunications Association, so sídlom vo Wokinghame (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: A. Salerno a B. Cortese, avvocati,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory T. von Danwitz, sudcovia E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby a C. Vajda (spravodajca),

* Jazyk konania: španielčina.

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. mája 2013,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. septembra 2013,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Vo svojom odvolaní spoločnosti Telefónica SA a Telefónica de España SAU (ďalej spolu len „odvolateľky“) navrhujú zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie Telefónica a Telefónica de España/Komisía (T-336/07, EU:T:2012:172, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol ich žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia Komisie K(2007) 3196 v konečnom znení zo 4. júla 2007 týkajúceho sa konania o uplatnení článku 82 [ES] (vec COMP/38.784 – Wanadoo España proti Telefónica) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), ako aj subsidiárny návrh na zrušenie alebo zníženie výšky pokuty, ktorá im bola týmto rozhodnutím uložená.

Právny rámec

Nariadenie č. 17

- 2 Obdobie porušovania trvalo od septembra 2001 do decembra 2006. Dňa 1. mája 2004 bolo zrušené nariadenie Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvé nariadenie implementujúce články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) a bolo nahradené nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).
- 3 Z toho vyplýva, že nariadenie č. 17 sa uplatňovalo na prejedávanú vec do 1. mája 2004, čiže do dňa, keď nadobudlo účinnosť nariadenie č. 1/2003. Treba však uviesť, že relevantné ustanovenia nariadenia č. 1/2003 sú v podstate rovnaké ako ustanovenia nariadenia č. 17.
- 4 Článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 znie:

„Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1 000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

- a) porušili článok [81 ods. 1 ES] alebo článku [82 ES]; alebo

...

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.“

- 5 Článok 17 nariadenia č. 17 stanovuje:

„Súdny dvor bude mať neobmedzenú právomoc v zmysle článku [229 ES] pri revízii rozhodnutí, ktorými Komisia stanovila pokutu alebo periodickú penalizačnú platbu; môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo periodickú penalizačnú platbu.“

Nariadenie č. 1/2003

- 6 Článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, ktorý nahradil článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, stanovuje:

„Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

- a) porušujú článok [101 ZFEÚ] alebo [102 ZFEÚ] alebo

...

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

...“

- 7 Článok 31 nariadenia č. 1/2003, ktorý nahradil článok 17 nariadenia č. 17, znie:

„Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo pravidelné penále.“

Usmernenia z roku 1998

- 8 Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [ESUO] (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3, Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia z roku 1998“) vo svojom bode 1 A, ktorý sa týka posudzovania závažnosti porušenia, stanovujú:

„A. Závažnosť Pri posudzovaní závažnosti porušenia pravidiel sa musí brať do úvahy ich povaha, skutočný dosah na trh, tam, kde je ho možné merať a veľkosť relevantného zemepisného trhu. Preto sa porušovania pravidiel budú zadeľovať do jednej z troch kategórií: mierne priestupky, závažné priestupky a veľmi závažné priestupky.

- mierne priestupky:

...

Pravdepodobné pokuty: od 1 000 do 1 milióna [eur].

- závažné priestupky:

...

Pravdepodobné pokuty: od 1 milióna do 20 miliónov [eur].

- veľmi závažné priestupky:

Tieto budú vo všeobecnosti horizontálne obmedzenia, ako sú cenové kartely a kvóty podielu na trhu, alebo iné praktiky, ktoré ohrozujú náležité fungovanie jednotného trhu, ako napríklad delenie národných trhov a nesporné zneužívanie dominantného postavenia zo strany podnikov, ktoré držia faktický monopol...

Pravdepodobné pokuty: nad 20 miliónov [eur].“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

9 Všeobecný súd zhrnul okolnosti predchádzajúce sporu v bodoch 3 až 29 napadnutého rozsudku takto:

„3 Dňa 11. júla 2003 Wanadoo España SL (teraz France Telecom España SA) (ďalej len ‚France Telecom‘) zaslala sťažnosť Komisii Európskych spoločenstiev, v ktorej tvrdila, že ziskové rozpätie medzi veľkoobchodnými cenami, ktoré dcérske spoločnosti Telefónica uplatňovali v prípade svojich konkurentov na poskytovanie vysokorýchlostného prístupu na veľkoobchodnej úrovni v Španielsku, a maloobchodnými cenami, ktoré uplatňovali v prípade konečných užívateľov, nebolo dostatočné na to, aby jej mohli konkurovať konkurenti Telefónica (odôvodnenie č. 26 [sporného] rozhodnutia).

...

6 Dňa 4. júla 2007 Komisia prijala [sporné] rozhodnutie, ktoré je predmetom tejto žaloby.

7 V prvom rade v [spornom] rozhodnutí Komisia identifikovala tri trhy s predmetnými produktmi, a to maloobchodný trh s vysokorýchlostným internetom a dva veľkoobchodné trhy s vysokorýchlostným internetom (odôvodnenia č. 145 až 208 [sporného] rozhodnutia).

8 Predmetný maloobchodný trh zahŕňa podľa [sporného] rozhodnutia všetky nediferencované produkty vysokorýchlostného internetu, poskytované buď prostredníctvom ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line, asymetrická digitálna účastnícka linka), alebo inej technológie, ktoré sa predávajú na trhu pre „širokú verejnosť“ a sú určené pre rezidentov aj nerezidentov. Nezahŕňa však služby vysokorýchlostného prístupu na mieru, ktorý je zameraný predovšetkým na „veľkých zákazníkov“ (odôvodnenie č. 153 [sporného] rozhodnutia).

9 Pokiaľ ide o veľkoobchodné trhy, Komisia uviedla, že k dispozícii boli tri hlavné veľkoobchodné ponuky, a to referenčná ponuka na neviazaný prístup k účastníckej prípojke, ktorú mala len Telefónica, regionálna veľkoobchodná ponuka (GigADSL, ďalej len ‚regionálny veľkoobchodný produkt‘), ktorú poskytovala tiež len Telefónica, a viacero celoštátnych veľkoobchodných ponúk poskytovaných tak spoločnosťou Telefónica (ADSL-IP a ADSL-IP Total, ďalej len ‚celoštátny veľkoobchodný produkt‘), ako aj inými prevádzkovateľmi na základe neviazaného prístupu k účastníckej prípojke a/alebo regionálneho veľkoobchodného produktu (odôvodnenie č. 75 [sporného] rozhodnutia).

...

14 Komisia dospela k záveru, že veľkoobchodné trhy, o ktoré išlo v [spornom] rozhodnutí, zahŕňali regionálny veľkoobchodný produkt a celoštátny veľkoobchodný produkt, s výnimkou veľkoobchodných služieb prostredníctvom káblového pripojenia a iných technológií než ADSL (odôvodnenia č. 6 a 208 [sporného] rozhodnutia).

15 Relevantné veľkoobchodné a maloobchodné geografické trhy majú podľa [sporného] rozhodnutia celoštátny rozsah (španielske územie) (odôvodnenie č. 209 [sporného] rozhodnutia).

16 V druhom rade Komisia konštatovala, že Telefónica mala dominantné postavenie na dvoch predmetných veľkoobchodných trhoch (odôvodnenia č. 223 až 242 [sporného] rozhodnutia). Počas posudzovaného obdobia mala Telefónica monopol na poskytovanie regionálneho veľkoobchodného produktu a viac ako 84 % trhu s celoštátnym veľkoobchodným produktom (odôvodnenia č. 223 a 235 [sporného] rozhodnutia). Podľa [sporného] rozhodnutia (odôvodnenia č. 243 až 277) mala Telefónica tiež dominantné postavenie na maloobchodnom trhu.

- 17 V treťom rade Komisia skúmala, či Telefónica zneužívala svoje dominantné postavenie na predmetných trhoch (odôvodnenia č. 278 až 694 [sporného] rozhodnutia). V tejto súvislosti sa Komisia domnievala, že Telefónica porušila článok [102 ZFEÚ] tým, že stanovila nespravodlivé ceny svojim konkurentom vo forme tarifných nožníc medzi maloobchodnými cenami vysokorýchlostného prístupu na španielskom trhu pre „širokú verejnosť“ a veľkoobchodnými cenami vysokorýchlostného prístupu na internet na regionálnej a celoštátnej úrovni počas obdobia od septembra 2001 do decembra 2006 (odôvodnenie č. 694 [sporného] rozhodnutia).
- ...
- 24 V štvrtom rade Komisia konštatovala, že v predmetnom prípade bol ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi, pretože tarifná politika spoločnosti Telefónica sa týkala služieb prístupu poskytovaných prevádzkovateľom v dominantnom postavení, ktoré sa vzťahovali na celé španielske územie predstavujúce podstatnú časť vnútorného trhu (odôvodnenia č. 695 až 697 [sporného] rozhodnutia).
- 25 Na účely výpočtu sumy pokuty uplatnila Komisia v [spornom] rozhodnutí metodológiu uvedenú v [usmerneniach z roku 1998].
- 26 Po prvé Komisia posúdila závažnosť a dosah porušenia, ako aj veľkosť predmetného geografického trhu. Najprv, pokiaľ ide o závažnosť porušenia, sa domnievala, že ide o kvalifikované zneužitie zo strany podniku, ktorý má teoreticky monopolné postavenie, ktoré sa musí považovať za „veľmi závažné“ vzhľadom na usmernenia z roku 1998 (odôvodnenia č. 739 až 743 [sporného] rozhodnutia). V odôvodneniach č. 744 až 750 [sporného] rozhodnutia Komisia odlišila túto vec najmä od rozhodnutia Komisie 2003/707/ES z 21. mája 2003 týkajúceho sa konania o uplatnení článku [102 ZFEÚ] (vec COMP/C 1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 263, s. 9, ďalej len „rozhodnutie Deutsche Telekom“), v ktorom zneužitie zo strany Deutsche Telekom spočívajúce takisto v stláčaní ziskového rozpätia nebolo kvalifikované ako „veľmi závažné“ v zmysle usmernení z roku 1998. Ďalej, pokiaľ ide o dosah konštatovaného porušenia, Komisia zohľadnila to, že predmetné trhy mali značnú hospodársku hodnotu, zohrávali kľúčovú úlohu pri zavádzaní informačnej spoločnosti a dosah zneužitia zo strany spoločnosti Telefónica na maloobchodný trh bol značný (odôvodnenia č. 751 a 753 [sporného] rozhodnutia). Napokon, pokiaľ ide o veľkosť predmetného geografického trhu, Komisia najmä uviedla, že španielsky trh s vysokorýchlostným internetom bol piaty najväčší národný trh s vysokorýchlostným internetom v Európskej únii, a že hoci prípady tarifných nožníc boli nevyhnutne obmedzené na jeden členský štát, bránilo to prevádzkovateľom pochádzajúcim z iných členských štátov vstúpiť na trh, ktorý výrazne rástol (odôvodnenia č. 754 a 755 [sporného] rozhodnutia).
- 27 Podľa [sporného] rozhodnutia východisková suma pokuty, teda 90 000 000 eur, zohľadnila to, že závažnosť zneužitia sa spresnila v priebehu posudzovaného obdobia, konkrétnejšie po prijatí rozhodnutia Deutsche Telekom (odôvodnenia č. 756 a 757 [sporného] rozhodnutia). Potom sa na východiskovú sumu pokuty uplatnil násobiteľ 1,25, aby sa zohľadnila značná ekonomická kapacita spoločnosti Telefónica a aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci charakter, takže východisková suma pokuty dosiahla výšku 112 500 000 eur (odôvodnenie č. 758 [sporného] rozhodnutia).
- 28 Po druhé, keďže porušenie trvalo od septembra 2001 do decembra 2006, teda päť rokov a štyri mesiace, Komisia zvýšila východiskovú sumu pokuty o 50 %. Základná suma pokuty tak dosiahla výšku 168 750 000 eur (odôvodnenia č. 759 až 761 [sporného] rozhodnutia).

29 Po tretie vzhľadom na dostupné dôkazy sa Komisia domnievala, že v predmetnom prípade možno uznať existenciu určitých poľahčujúcich okolností, keďže k porušeniu došlo prinajmenšom z nedbanlivosti. Spoločnosti Telefónica teda bolo priznané zníženie sumy pokuty o 10 %, čím suma pokuty dosiahla úroveň 151 875 000 eur (odôvodnenia č. 765 a 766 [sporného] rozhodnutia).“

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 10 Odvolateľky návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 1. októbra 2007 podali žalobu smerujúcu k zrušeniu sporného rozhodnutia a subsidiárne k zrušeniu alebo zníženiu pokuty uloženej Komisiou.
- 11 Na podporu svojich tvrdení uvádzali odvolateľky šesť dôvodov založených na porušení práv na obhajobu, na skutkových omyloch a nesprávnych právnych posúdeniach pri definovaní predmetných veľkoobchodných trhov, na skutkových omyloch a nesprávnych právnych posúdeniach pri určení ich dominantného postavenia na predmetných trhoch, na nesprávnych právnych posúdeniach pri uplatnení článku [102 ZFEÚ], pokiaľ ide o ich zneužívajúce správanie, na skutkových omyloch a/alebo nesprávnych právnych posúdeniach skutkových okolností a nesprávnych právnych posúdeniach týkajúcich sa ich zneužívajúceho správania, ako aj jeho protisúťažného dosahu, a napokon na uplatnení článku [102 ZFEÚ] *ultra vires* a na porušení zásad subsidiarity, proporcionality, právnej istoty, lojálnej spolupráce a riadnej správy vecí verejných.
- 12 Subsidiárne odvolateľky uvádzali dva dôvody. Prvý dôvod bol založený na skutkových omyloch a nesprávnych právnych posúdeniach a na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a zásad právnej istoty a legitímnej dôvery. Druhý, ešte subsidiárnejší dôvod bol založený na skutkových omyloch a nesprávnych právnych posúdeniach a na porušení zásad proporcionality, rovnosti zaobchádzania, individualizácie trestov a povinnosti odôvodnenia pri určovaní výšky pokuty.
- 13 Uzneseniami z 31. júla 2008 a 28. februára 2011 Asociación de usuarios de servicios bancarios (Ausbanc Consumo) (ďalej len „Ausbanc Consumo“) a France Telecom na jednej strane, ako aj European Competitive Telecommunications Association (ďalej len „ECTA“) na druhej strane boli pripustené do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov Komisie.
- 14 Všeobecný súd zamietol každý z týchto žalobných dôvodov a tiež žalobu ako celok.

Návrhy účastníkov konania na Súdnom dvore

- 15 Odvolateľky navrhujú, aby Súdny dvor:
 - Najmä:
 - úplne alebo čiastočne zrušil napadnutý rozsudok,
 - na základe skutočností, ktorými disponuje, úplne alebo čiastočne zrušil sporné rozhodnutie,
 - zrušil alebo znížil pokutu podľa článku 261 ZFEÚ,
 - zrušil alebo znížil pokutu na základe neodôvodnenej dĺžky konania pred Všeobecným súdom a
 - zaviazal Komisiu, ako aj vedľajších účastníkov konania na náhradu trov tohto konania, ako aj konania pred Všeobecným súdom.

- Pokiaľ to stav konania nedovoľuje, subsidiárne:
 - zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil Všeobecnému súdu na ďalšie konanie, pri ktorom zohľadní právne otázky, o ktorých rozhodne Súdny dvor,
 - zrušil alebo znížil pokutu podľa článku 261 ZFEÚ a
 - zaviazal Komisiu, ako aj vedľajších účastníkov konania, na náhradu trov tohto konania, ako aj konania pred Všeobecným súdom.
 - V každom prípade sprístupnil podľa článku 15 ZFEÚ doslovný prepis alebo nahrávku pojednávania, ktoré sa pred Všeobecným súdom konalo 23. mája 2011, ako aj nariadil pojednávanie.
- 16 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- určil, že odvolanie je úplne alebo čiastočne neprípustné, alebo ho zamietol ako nedôvodné,
 - subsidiárne, ak odvolanie prijme, zamietol v každom prípade návrh na zrušenie sporného rozhodnutia a
 - zaviazal odvolateľky na náhradu trov konania.
- 17 Ausbanc Consumo navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a potvrdil v celom rozsahu napadnutý rozsudok,
 - zaviazal odvolateľky na náhradu trov konania a
 - sprístupnil v každom prípade podľa článku 15 ZFEÚ doslovný prepis alebo nahrávku pojednávania, ktoré sa pred Všeobecným súdom konalo 23. mája 2011.
- 18 France Télécom navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie v celom rozsahu,
 - zaviazal odvolateľky na náhradu trov tohto konania, ako aj konania pred Všeobecným súdom a
 - nariadil pojednávanie.
- 19 ECTA navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie,
 - rovnako zamietol návrhy predložené odvolateľkami subsidiárne, ktoré smerujú k zrušeniu pokuty alebo zníženiu jej výšky, a
 - zaviazal odvolateľky na náhradu trov konania.

O odvolaní

- 20 Na podporu svojho odvolania odvolateľky predložili desať odvolacích dôvodov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozsudku.

- 21 Na úvod treba preskúmať námietku neprípustnosti predloženu Komisiou a smerujúcu proti celému odvolaniu, ako aj návrhy na sprístupnenie doslovného prepisu alebo nahrávky pojednávania, ktoré sa konalo pred Všeobecným súdom, podané odvolateľkami a Ausbanc Consumo.

O námietke neprípustnosti predloženej Komisiou a smerujúcej proti celému odvolaniu

- 22 Komisia namieta neprípustnosť odvolania a uvádza pritom tieto tvrdenia.
- 23 Komisia po prvé zdôrazňuje, že odvolanie je výnimočne dlhé a opakujúce sa, pričom často uvádza viaceré odvolacie dôvody na každej strane takým spôsobom, že sa zdá, že odvolanie obsahuje niekoľko sto odvolacích dôvodov, čo predstavuje „rekord“ v histórii sporového konania Únie.
- 24 Po druhé cieľom odvolania je skoro systematicky nové preskúmanie skutkového stavu konania pod zámienkou tvrdení, podľa ktorých Všeobecný súd uplatnil „nesprávne právne kritérium“.
- 25 Po tretie sú odvolacie dôvody veľmi často navrhované ako jednoduché tvrdenia bez akéhokoľvek odôvodnenia.
- 26 Po štvrté sa Komisia domnieva, že odvolateľky na jednej strane často kritizujú sporné rozhodnutie a nie napadnutý rozsudok a na druhej strane, pokiaľ sa táto kritika týka napadnutého rozsudku, nikdy neuvádzajú presnú časť alebo body, ktoré obsahujú údajné nesprávne právne posúdenie.
- 27 Po piate Komisia tvrdí, že bolo pre ňu veľmi obťažné, skoro nemožné, vykonať jej právo na obhajobu pri takomto odvolaní, ktoré je formulované tak zložito a nezrozumiteľne, a navrhuje tak Súdnemu dvoru, aby ho vyhlásil za neprípustné v celom rozsahu.
- 28 Komisia subsidiárne uvádza, že aj pri nie častých príležitostiach, v ktorých odvolateľky vo svojom odvolaní uvádzali právnu otázku, ich tvrdenia išli zjavne proti judikatúre Súdného dvora. Navrhuje preto Súdnemu dvoru, aby odôvodneným uznesením konštatoval zjavnú nedôvodnosť odvolania.
- 29 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry z článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdného dvora Európskej únie, ako aj článku 112 ods. 1 písm. c) tohto rokovacieho poriadku platného v čase podania tohto odvolania vyplýva, že odvolanie musí uvádzať presným spôsobom kritizované časti napadnutého rozsudku, ako aj právne tvrdenia, o ktoré sa tento návrh osobitne opiera, pretože v opačnom prípade je odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustný (pozri najmä rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 426, ako aj Deutsche Telekom/Komisnia, C-280/08 P, EU:C:2010:603, bod 24).
- 30 Pokiaľ teda argumentácia na podporu tohto odvolacieho dôvodu nie je dostatočne jasná a presná na to, aby Súdny dvor mohol uskutočniť preskúmanie zákonnosti, nezodpovedá týmto požiadavkám a treba ju vyhlásiť za neprípustnú najmä preto, že podstatné okolnosti, na ktorých je tento odvolací dôvod založený, koherentne a zrozumiteľne nevyplývajú zo samotného znenia tohto odvolania, ktoré je v tejto súvislosti formulované nejasne a nejednoznačne (pozri v tomto zmysle rozsudky Thyssen Stahl/Komisnia, C-194/99 P, EU:C:2003:527, body 105 a 106, ako aj Arkema/Komisnia, C-520/09 P, EU:C:2011:619, bod 61 a citovanú judikatúru). Súdny dvor takisto rozhodol, že odvolanie, ktoré nemá koherentnú štruktúru a obmedzuje sa na všeobecné tvrdenia bez toho, aby presne odkazovalo na body napadnutého uznesenia, v ktorom prišlo údajne k nesprávnemu právnemu posúdeniu, treba zamietnuť ako zjavne neprípustné (pozri uznesenie Weber/Komisnia, C-107/07 P, EU:C:2007:741, body 26 až 28).
- 31 Pokiaľ ide o odvolanie podané odvolateľkami, treba konštatovať, ako to zdôrazňuje Komisia, že obsahuje veľký počet odvolacích dôvodov a tvrdení, ktoré treba posúdiť ako neprípustné. Toto odvolanie ako celok však nemožno posúdiť ako neprípustné. Niektoré odvolacie dôvody odvolania

totiž uvádzajú s vyžadovanou presnosťou kritizované časti napadnutého rozsudku a dostatočne jasne upresňujú právne tvrdenia, o ktoré sa tento návrh osobitne opiera. Preto treba námietku neprípustnosti predloženú Komisiou voči celému odvolaniu zamietnuť, a to napriek zlyhaniu konštatovaným nižšie.

O návrhoch na sprístupnenie doslovného prepisu alebo nahrávky pojednávania, ktoré sa konalo pred Všeobecným súdom

- 32 Odvolateľky a Ausbanc Consumo požiadali, aby sa im na základe článku 15 ZFEÚ sprístupnil doslovný prepis alebo nahrávka z pojednávania, ktoré sa konalo na Všeobecnom súde 23. mája 2011.
- 33 V tejto súvislosti článok 169 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uvádza, že v odvolaní možno navrhnúť, aby bolo čiastočne alebo úplne zrušené rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza v jeho výrokovej časti.
- 34 Návrhy odvolateľiek a Ausbanc Consumo na sprístupnenie nenavrhujú, aby bol čiastočne alebo úplne zrušený napadnutý rozsudok. Okrem toho títo účastníci konania nevysvetľujú účel sprístupnenia doslovného prepisu alebo nahrávky pojednávania, ktoré sa konalo na Všeobecnom súde 23. mája 2011, ani za akých okolností by im prípadný prístup k týmto dokumentom bol užitočný na účely ich návrhov, ktoré majú za cieľ v prípade odvolateľiek zrušenie napadnutého rozsudku a v prípade Ausbanc Consumo zamietnutie odvolania.
- 35 Návrhy na sprístupnenie podané odvolateľkami a Ausbanc Consumo preto treba zamietnuť ako neprípustné.

O tvrdení založenom na porušení povinnosti Všeobecného súdu vykonať svoju neobmedzenú právomoc pri preskúmaní

- 36 Svojou piatou časťou piateho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť vykonať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní v zmysle článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), pokiaľ ide o posúdenie zneužitia dominantného postavenia a jeho účinkov na hospodársku súťaž.
- 37 Okrem toho odvolateľky opakujú niekoľkokrát toto tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd nesplnil svoju povinnosť vykonať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní vzniku porušenia, najmä v rámci ich druhého a tretieho odvolacieho dôvodu.
- 38 V rozsahu, v akom sa tieto tvrdenia zhodujú alebo sa vo veľkej časti podobajú, ich treba preskúmať spoločne a pred ostatnými odvolacími dôvodmi.
- 39 Na úvod treba pripomenúť podstatné vlastnosti opravných prostriedkov upravených právom Únie s cieľom zaručiť účinnú súdnu ochranu podnikom, ktoré sú predmetom rozhodnutia Komisie, v ktorom je im uložená pokuta z dôvodu porušenia pravidiel hospodárskej súťaže.
- 40 Zásada účinnej súdnej ochrany je všeobecná zásada práva Únie vyjadrená v súčasnosti v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a zodpovedajúca v práve Únie článku 6 ods. 1 EDLP (pozri rozsudky Chalkor/Komisia, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 51; Otis a i., C-199/11, EU:C:2012:684, bod 47, ako aj Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 36).

- 41 Treba pripomenúť, ako potvrdzuje článok 6 ods. 3 ZEÚ, že základné práva zaručené EDLP sú ako všeobecné zásady súčasťou práva Únie, a hoci článok 52 ods. 3 Charty vyžaduje, aby práva obsiahnuté v Charte, ktoré zodpovedajú právam zaručeným EDLP, mali rovnaký zmysel a rozsah, ako majú práva priznané uvedeným dohovorom, tento dohovor nepredstavuje, kým k nemu Únia nepristúpila, právny nástroj formálne začlenený do právneho poriadku Únie (pozri rozsudky Schindler Holding a i./Komisia, EU:C:2013:522, bod 32).
- 42 Podľa ustálenej judikatúry právo Únie stanovuje systém súdneho preskúmania rozhodnutí Komisie týkajúcich sa postupov podľa článku 102 ZFEÚ, ktorý ponúka všetky záruky vyžadované článkom 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 67, ako aj Otis a i., EU:C:2012:684, body 56 a 63). Tento systém súdneho preskúmania predstavuje preskúmavanie zákonnosti aktov inštitúcií stanovený článkom 263 ZFEÚ, ktorý môže byť doplnený na základe článku 261 ZFEÚ neobmedzenou súdnou právomocou, pokiaľ ide o sankcie stanovené v týchto predpisoch.
- 43 Pokiaľ ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Komisie v oblasti práva hospodárskej súťaže, článok 263 ZFEÚ stanovuje vo svojom prvom a druhom odseku, že Súdny dvor preskúmava zákonnosť aktov Komisie, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k tretím stranám, a na tento účel má právomoc rozhodovať o žalobách z dôvodu nedostatku právomoci, porušenia podstatných procesných predpisov, porušenia zmlúv alebo akéhokoľvek právneho pravidla týkajúce sa uplatňovania alebo zneužitia právomoci. Podľa článku 256 ZFEÚ Všeobecný súd vykonáva na prvom stupni preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Komisie v oblasti práva hospodárskej súťaže, ako to stanovuje článok 263 ZFEÚ.
- 44 Toto preskúmanie zákonnosti je doplnené neobmedzenou súdnou právomocou, pokiaľ ide o pokuty a penále uložené Komisiou za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v súlade s článkom 261 ZFEÚ. Článok 17 nariadenia č. 17, nahradený článkom 31 nariadenia č. 1/2003, stanovuje, že Súdny dvor má neobmedzenú právomoc pri žalobách podaných proti rozhodnutiam, ktorými Komisia uložila pokutu alebo penále, čo zahŕňa aj právomoc uloženú pokutu alebo penále zrušiť, znížiť alebo zvýšiť.
- 45 Z uvedeného vyplýva, že rozsah preskúmania zákonnosti sa vzťahuje na všetky rozhodnutia Komisie týkajúce sa konaní o uplatnení článku 102 ZFEÚ, zatiaľ čo rozsah neobmedzenej súdnej právomoci stanovený v článku 31 nariadenia č. 1/2003 sa obmedzuje na časť týchto rozhodnutí, ktorými bola uložená pokuta alebo penále.
- 46 V rozsahu, v akom sa piata časť piateho odvolacieho dôvodu týka časti sporného rozhodnutia, ktoré sa týkajú vzniku porušenia, treba tvrdenie odvolateľiek, ktoré je založené na porušení povinnosti vykonať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní v zmysle článku 47 Charty, chápať v tom zmysle, že sa týka výkonu preskúmania zákonnosti stanoveného v článku 263 ZFEÚ Všeobecným súdom v prejednávanej veci.
- 47 Odvolateľky v podstate tvrdia, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť vykonať neobmedzenú právomoc v zmysle článku 47 Charty v rámci posúdenia zneužitia a jeho účinkov na hospodársku súťaž. Odvolateľky osobitne Všeobecnému súdu vytýkajú skutočnosť, že zamietol ich tvrdenia po tom, ako konštatoval neexistenciu zjavného nesprávneho posúdenia zo strany Komisie v bodoch 211, 220, 223, 244, 251 a 263 napadnutého rozsudku. Odvolateľky v tomto zmysle uviedli tri výhrady.
- 48 V prvej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd vykonal obmedzené preskúmanie zjavne nesprávneho posúdenia skutočností, ktoré neviedli ku komplexným hospodárskym posúdeniam.
- 49 V druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa nesprávne obmedzil na preskúmanie nesprávneho právneho posúdenia, aby sa vyhol posúdeniu, či dôkazy predložené Komisiou podporujú závery, ktoré prijala po svojom posúdení komplexnej hospodárskej situácie v súlade s rozsudkom Komisia/Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, bod 39).

- 50 V tretej výhrade odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd je napriek výskytu komplexných hospodárskych otázok povinný vykonať neobmedzené súdne preskúmanie v zmysle článku 6 EDLP, ako to vyložil rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. septembra 2011, A. Menarini Diagnostics S.r.l. v. Taliansko (č. 43509/08), v ktorom nemá kritérium zjavne nesprávneho posúdenia žiadne miesto.
- 51 Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva dodržiavanie článku 6 EDLP nevylučuje, aby v správnom konaní bol „trest“ najprv uložený správnym orgánom. Predpokladá však, že rozhodnutie správneho orgánu, ktoré samo osebe nespĺňa podmienky stanovené v článku 6 ods. 1 EDLP, podlieha neskoršiemu preskúmaniu orgánom s neobmedzenou súdnou právomocou (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Segame SA v. Francúzsko, č. 4837/06, bod 55, EDLP 2012, a A. Menarini Diagnostics v. Taliansko, už citovaný, bod 59).
- 52 Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva rovnako vyplýva, že medzi charakteristickými črtami, ktorými sa vyznačuje súdny orgán s neobmedzenou právomocou, je aj možnosť zmeniť akúkoľvek časť vydaného rozhodnutia tak zo skutkového, ako aj z právneho hľadiska. Takýto orgán musí mať najmä právomoc rozhodovať o všetkých skutkových a právnych otázkach, ktoré sú relevantné v spore, o ktorom rozhoduje (pozri najmä rozsudok ESĽP, A. Menarini Diagnostics v. Taliansko, už citovaný, bod 59, ako aj rozsudok Schindler Holding a i./Komisia, EU:C:2013:522, bod 35).
- 53 Z ustálenej judikatúry teda vyplýva, že preskúmanie zákonnosti stanovené v článku 263 ZFEÚ zahŕňa skutočnosť, že súd Únie vykonáva preskúmanie tvrdení uvedených odvolateľkami smerujúcich proti spornému rozhodnutiu zo skutkového, ako aj z právneho hľadiska, a má právomoc posúdiť dôkazy, zrušiť uvedené rozhodnutie a zmeniť výšku pokút (pozri v tomto zmysle rozsudok Schindler Holding a i./Komisia, EU:C:2013:522, bod 38, ako aj citovanú judikatúru).
- 54 V tejto súvislosti už mal Súdny dvor príležitosť zdôrazniť, že hoci v oblastiach, v ktorých dochádza ku komplexným hospodárskym posúdeniam, Komisia disponuje mierou voľnej úvahy v hospodárskej oblasti, neznamená to, že by sa mal súd Únie zdržať preskúmania toho, ako Komisia vykladá údaje hospodárskej povahy. Súd Únie musí totiž nielen overiť vecnú presnosť predkladaných dôkazných prostriedkov, ich dôveryhodnosť a koherentnosť, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy spolu tvoria celok relevantných údajov, ktoré sa musia zohľadniť pri posudzovaní zložitej situácie, a či môžu byť základom pre z nich vyvedené závery (rozsudky Komisia/Tetra Laval, EU:C:2005:87, bod 39; Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 54, ako aj Otis a i., EU:C:2012:684, bod 59).
- 55 Okrem toho absencia *ex officio* preskúmania celého sporného rozhodnutia neporušuje zásadu účinnej súdnej ochrany. Na účely rešpektovania tejto zásady nie je nevyhnutné, aby Všeobecný súd, ktorý je síce povinný odpovedať na predložené žalobné dôvody a vykonať právne aj vecné preskúmanie, bol tiež povinný *ex officio* opätovne prešetriť celý spis (rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 66, ako aj Kone a i./Komisia, EU:C:2013:696, bod 32).
- 56 Súdu Únie tak prináleží, aby vykonal preskúmanie zákonnosti na základe skutočností, ktoré predložil žalobca na podporu svojich žalobných dôvodov, a nemôže sa v snahe vyhnúť sa vykonaniu podrobného vecného a právneho preskúmania opierať o mieru voľnej úvahy Komisie, pokiaľ ide o posúdenie týchto skutočností (pozri v tomto zmysle rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 62, ako aj Schindler Holding a i./Komisia, EU:C:2013:522, bod 37).
- 57 Vzhľadom na tieto vlastnosti preskúmanie zákonnosti stanovené v článku 263 ZFEÚ spĺňa požiadavky zásady účinnej súdnej ochrany, ktorá je upravená v článku 6 ods. 1 EDLP, ktorý v práve Únie zodpovedá článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 67; Otis a i., EU:C:2012:684, bod 56, ako aj Schindler Holding a i./Komisia, EU:C:2013:522, bod 38).

- 58 V prejednávanej veci sa odvolateľky obmedzili na všeobecné tvrdenie, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia týkajúceho sa preskúmania dôkazov predložených Komisiou bez toho, aby spresnili povahu tohto prípadného nesprávneho posúdenia, najmä vzhľadom na podmienky uložené v bode 54 tohto rozsudku. Takisto neuvádzajú, že Všeobecný súd neoveril vecnú presnosť uvádzaných dôkazov, ich spoľahlivosť alebo ich koherenciu, ani neuvádzajú, že skutočnosti skúmané Všeobecným súdom nepredstavujú ako celok relevantné skutočnosti, ktoré treba zohľadniť pri posúdení komplexnej hospodárskej situácie. Okrem iného nevysvetľujú, akým spôsobom sa mal Všeobecný súd dopustiť nesprávneho právneho posúdenia pri záveroch uvedených v bodoch 211, 220, 223, 244, 251 a 263 napadnutého rozsudku a v odôvodnení, ktoré k nim prislúcha.
- 59 V každom prípade treba uviesť, že Všeobecný súd sa pri výkone preskúmania zákonnosti stanoveného v článku 263 ZFEÚ neobmedzil na posúdenie existencie zjavne nesprávnych posúdení, ale účinne vykonal hĺbkové právne aj vecné preskúmanie sporného rozhodnutia s ohľadom na žalobkyňami predložené žalobné dôvody, čím splnil požiadavky neobmedzenej právomoci pri preskúmaní v zmysle článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 82, ako aj KME a i./Komisia, C-272/09 P, EU:C:2011:810, bod 109).
- 60 Preto treba tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd nesplnil svoju povinnosť vykonať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní vzniku porušenia, ako aj piatu časť piateho odvolacieho dôvodu, zamietnuť ako nedôvodné.

O prvom a deviatom dôvode, založených na porušení práv na obhajobu

- 61 Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil práva na obhajobu. Tento odvolací dôvod obsahuje štyri časti.
- 62 Deviaty odvolací dôvod predložený odvolateľkami je založený na údajne neprimeranej dĺžke konania pred Súdom prvého stupňa. Vzhľadom na skutočnosť, že tento odvolací dôvod sa skoro presne zhoduje s jednou časťou prvého odvolacieho dôvodu, treba ich preskúmať spoločne.

O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a deviatom dôvode, založených na neprimeranej dĺžke konania

- 63 Vo svojej prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a v deviatom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že dĺžka konania pred Všeobecným súdom bola neprimeraná, čo porušilo ich základné právo na účinnú súdnu ochranu v primeranej lehote zaručené článkami 47 Charty a 6 EDP.
- 64 Hoci odvolateľky žiadajú zrušenie napadnutého rozsudku a subsidiárne zrušenie tohto rozsudku v rozsahu, v akom ukladá pokutu, ktorá im bola uložená, alebo zníženie výšky tejto pokuty, treba uviesť, že keď neexistujú indície, podľa ktorých nadmerná dĺžka trvania konania pred Všeobecným súdom mala dosah na riešenie sporu, nedodržanie požiadavky rozhodnutia veci v primeranej lehote nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Ak totiž nedodržanie požiadavky na rozhodnutie v primeranej lehote nemá vplyv na riešenie sporu, zrušenie napadnutého rozsudku nenapraví porušenie zásady účinnej súdnej ochrany Všeobecným súdom (rozsudky Gascogne Sack Deutschland/Komisia, C-40/12 P, EU:C:2013:768, body 81 a 82; Kendrion/Komisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, body 82 a 83, ako aj Groupe Gascogne/Komisia, C-58/12 P, EU:C:2013:770, body 81 a 82).
- 65 Odvolateľky v prejednávanej veci nepredložili Súdnemu dvoru žiadnu indíciu, ktorá by dokazovala, že nedodržanie požiadavky na rozhodnutie v primeranej lehote Všeobecným súdom mohlo mať vplyv na riešenie sporu, o ktorom Všeobecný súd rozhodol. Najmä ich tvrdenia, podľa ktorých im dĺžka

konania bránila vo formulovaní odvolania pred vyhlásením rozsudku TeliaSonera Sverige (C-52/09, EU:C:2011:83), neumožňujú prísť k záveru, že riešenie sporu, ktorý Všeobecný súd v prejednávanej veci rozhodoval, by sa odlišovalo.

- 66 V rozsahu, v akom odvolateľky subsidiárne navrhujú Súdnemu dvoru, aby znížil výšku pokuty, ktorá im bola uložená, treba pripomenúť, že sankciou za porušenie povinnosti súdu Únie vyplývajúcej z článku 47 druhého odseku Charty rozhodnúť o veciach, ktoré sú mu predložené, v primeranej lehote je žaloba o náhradu škody podaná na Všeobecný súd, pričom takáto žaloba o náhradu škody predstavuje účinný prostriedok nápravy. Z toho vyplýva, že návrh na náhradu škody spôsobenej nedodržaním primeranej lehoty na rozhodnutie Všeobecným súdom nemožno podať priamo na Súdny dvor v rámci odvolania, ale treba ho podať na samotný Všeobecný súd (rozsudky Gascogne Sack Deutschland/Komisía, EU:C:2013:768, body 86 až 90; Kendrion/Komisía, EU:C:2013:771, body 91 až 95, ako aj Groupe Gascogne/Komisía, EU:C:2013:770, body 80 až 84).
- 67 Všeobecnému súdu, ktorý je príslušný podľa článku 256 ods. 1 ZFEÚ rozhodovať o takýchto žalobách o náhradu škody, prináleží rozhodovať v inom rozhodovacom zložení, než v ktorom rozhodoval spor, ktorý viedol ku konaniu, ktorého dĺžka sa kritizuje (rozsudok Groupe Gascogne/Komisía, EU:C:2013:770, bod 90).
- 68 V prejednávanej veci odvolanie neobsahuje potrebné informácie o priebehu prvostupňového konania, aby umožnilo Súdnemu dvoru rozhodnúť o neprimeranej dĺžke uvedeného konania.
- 69 Z uvedených úvah vyplýva, že prvá časť prvého odvolacieho dôvodu a deviaty odvolací dôvod sa musia zamietnuť.

O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri konštatovaní neprípustnosti niektorých tvrdení uvedených v prílohách

- 70 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď na jednej strane v bodoch 62 a 63 napadnutého rozsudku rozhodol, že prílohy žaloby a repliky sa zohľadnia iba v rozsahu, v akom podporujú alebo dopĺňajú dôvody alebo tvrdenia, ktoré žalobkyne výslovne uviedli v texte svojich písomných podaní, a na druhej strane v bodoch 231, 250 a 262 tohto rozsudku vyhlásil za neprípustné na základe vopred uvedenej zásady niektoré tvrdenia obsiahnuté v týchto prílohách, týkajúce sa výpočtu konečnej hodnoty, priemernej dĺžky vzťahu so zákazníkmi a dvojitého započítania niektorých nákladových položiek.
- 71 Treba uviesť, že Všeobecný súd v uvedených bodoch uplatnil procesné pravidlo pripomenuté v bode 58 napadnutého rozsudku a uvedené v článku 21 Štatútu Súdneho dvora a článku 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, podľa ktorého podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa žaloba zakladá, musia z jej textu vyplývať prinajmenšom stručne, ale súvislým a pochopiteľným spôsobom, čo zdôrazňuje aj generálny advokát v bode 26 svojich návrhov.
- 72 Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľiek, podľa ktorého Všeobecný súd nemôže od nich vyžadovať, aby do žaloby vložili všetky hospodárske výpočty slúžiace ako podklad na ich tvrdenia, treba konštatovať, že neuvádza s požadovanou presnosťou nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd. Toto tvrdenie musí byť preto zamietnuté ako neprípustné na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku.
- 73 V dôsledku toho treba zamietnuť druhú časť prvého odvolacieho dôvodu ako čiastočne nedôvodnú a čiastočne neprípustnú.

O tretej časti prvého odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri konštatovaní neprípustnosti tvrdení týkajúcich sa nie nevyhnutnej povahy infraštruktúry na celoštátny alebo regionálny prístup

- 74 V tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bode 182 napadnutého rozsudku skreslil skutkový stav a porušil právo na obhajobu tým, že rozhodol, že neuviedli nevyhnutnú povahu veľkoobchodných produktov v rámci posúdenia účinkov ich správania.
- 75 Treba konštatovať, že toto tvrdenie je neúčinné, ako to zdôraznil aj generálny advokát v bode 27 svojich návrhov, keďže uvedenie nevyhnutnej povahy veľkoobchodných produktov žalobkýňami patrilo do širšej argumentácie, na základe ktorej mal Všeobecný súd uplatniť kritériá stanovené Súdnym dvorom v rozsudku Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) v rámci zneužívajúceho odmietnutia poskytovania. Ako to vyplýva z bodov 180 a 181 napadnutého rozsudku, zneužívajúce správanie vytýkané žalobkýňam, ktoré pozostávalo z tarifných nožníc, predstavuje samostatnú formu zneužitia odlišnú od odmietnutia poskytovania, takže kritériá stanovené v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) nie sú v prejednávanej veci uplatniteľné (rozsudok TeliaSonera Sverige, C-52/09, EU:C:2011:83, body 55 až 58).
- 76 Preto je potrebné tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako neúčinnú.

O štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu založenej na porušení práva na obhajobu a prezumpcie nevinu

- 77 V štvrtej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil právo na obhajobu a prezumpciu nevinu, keď rozhodol, pokiaľ ide o niektoré tvrdenia nachádzajúce sa v spornom rozhodnutí, ktoré Komisia neuviedla v oznámení o výhradách, že prislúcha odvolateľkám, aby preukázali, že záver, ku ktorému dospela Komisia vo svojom rozhodnutí, by bol iný, ak by sa tieto tvrdenia nebrali do úvahy.
- 78 Treba konštatovať, že tvrdenia odvolateľiek v tejto súvislosti neobsahujú presné odkazy na body napadnutého rozsudku, v ktorých malo prísť údajne k nesprávnomu právnomu posúdeniu.
- 79 Následne a s ohľadom na ustálenú judikatúru uvedenú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku treba štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako neprípustnú.
- 80 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba prvý odvolací dôvod zamietnuť ako čiastočne neprípustný, čiastočne neúčinný a čiastočne nedôvodný a deviaty odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri definícii dotknutých veľkoobchodných trhov

- 81 Vo svojom druhom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa pri definícii dotknutých veľkoobchodných trhov dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Komisia, ECTA, France Telecom a Ausbanc Consumo sa dovoľávajú neprípustnosti tohto odvolacieho dôvodu.
- 82 V prvom rade treba konštatovať, že úvodné tvrdenia tohto dôvodu neuvádzajú s požadovanou presnosťou nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal Všeobecný súd dopustiť, ale sa skladajú zo všeobecných a nepodložených tvrdení, ktoré sa v postate týkajú porušenia prezumpcie nevinu a pravidiel upravujúcich dôkazné bremeno, takže ich treba zamietnuť ako neprípustné s ohľadom na judikatúru uvedenú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku.

- 83 V druhom rade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho posúdenia v bode 117 napadnutého rozsudku, ktorý sa týka viacerých vecných posúdení týkajúcich sa značných investícií, ktoré zahŕňali použitie neviazaného prístupu k účastníckej prípojke.
- 84 Treba však pripomenúť, že podľa článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora sa odvolanie proti rozhodnutiam Všeobecného súdu obmedzuje len na právne otázky. Podľa ustálenej judikatúry len Všeobecný súd má právomoc konštatovať a zisťovať skutkový stav a v zásade skúmať dôkazy, ktoré uznal na preukázanie tohto skutkového stavu. Toto posúdenie teda nepredstavuje, s výnimkou prípadu skreslenia týchto dôkazov, právnu otázku, ktorá sama osebe podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (rozsudky Moser Baer India/Rada, C-535/06 P, EU:C:2009:498, bod 32 a citovaná judikatúra, ako aj E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 64).
- 85 S ohľadom na túto judikatúru treba tvrdenia odvolateľiek týkajúce sa investícií potrebných na použitie neviazaného prístupu k účastníckej prípojke zamietnuť ako neprípustné.
- 86 V treťom rade odvolateľky tvrdia, že vecné posúdenia vykonané v bodoch 115 a nasledujúcich napadnutého rozsudku, podľa ktorých Všeobecný súd v bode 134 uvedeného rozsudku uviedol, že Komisia správne uviedla, že neviazaný prístup k účastníckej prípojke nebol súčasťou relevantného trhu v prejednávanej veci, sú nesprávne. Odvolateľky považujú za nesprávne najmä posúdenie, podľa ktorého musí byť operátor pod tlakom veľkej kritiky, aby vykonal značné investície potrebné na použitie neviazaného prístupu k účastníckej prípojke.
- 87 V štvrtom rade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho posúdenia, keď v bode 123 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia správne pripomenula, že zastupiteľnosť potrebná na účely definície predmetného trhu sa musí realizovať v krátkodobom horizonte. Podľa odvolateľiek Všeobecný súd nezobral do úvahy skutočnosť, že test SSNIP („small but significant and non transitory increase in price“, test malého, ale významného a nie prechodného zvýšenia cien) sa musí vykonať v konkrétnom časovom rámci.
- 88 V piatom rade odvolateľky kritizujú napadnutý rozsudok v tom, že Všeobecný súd vylúčil existenciu kombinácie rôznych veľkoobchodných produktov.
- 89 Keďže tieto tvrdenia spochybňujú vecné posúdenia uskutočnené Všeobecným súdom, treba ich s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustné.
- 90 Vzhľadom na uvedené, a ako to zdôraznil generálny advokát v bode 12 svojich návrhov, treba námietku neprípustnosti, ktorú vzniesli Komisia, ECTA, France Telecom a Ausbanc Consumo prijať a deviaty odvolací dôvod v celom rozsahu zamietnuť.

O treťom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení dominantného postavenia

- 91 Vo svojom treťom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa v bodoch 146 a nasledujúcich napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri stanovení údajného dominantného postavenia spoločnosti Telefónica a jej dcérskych spoločností na dotknutom trhu. Odvolateľky najmä Všeobecnému súdu vytýkajú skutočnosť, že založil existenciu dominantného postavenia na ich podieloch na trhu vyplývajúcich z dotknutých trhov, teda 100 % na regionálnom veľkoobchodnom trhu a 84 % na celoštátnom veľkoobchodnom trhu, bez toho, aby bral do úvahy neustály konkurenčný tlak, ktorému boli vystavené.
- 92 V tejto súvislosti stačí konštatovať, že Všeobecný súd posúdil tvrdenia žalobkyň vedúce k preukázaniu existencie konkurenčného tlaku na dotknutých trhoch v bodoch 156, 157 a 160 až 167 napadnutého rozsudku a konštatoval, že neuviedli žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla spochybniť existenciu dominantného postavenia, ktorú mali na týchto trhoch.

- 93 V rozsahu, v akom sa odvolateľky snažia svojimi tvrdeniami spochybniť vecné posúdenia Všeobecného súdu, ich treba s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustné.
- 94 V dôsledku toho sa tretí odvolací dôvod musí zamietnuť ako neprípustný.

O štvrtom dôvode založenom na porušení práva vlastníť majetok a zásad proporcionality, právnej istoty a zákonnosti, ako aj porušenía záverov vyplývajúcich z rozsudku Bronner (EU:C:1998:569)

- 95 Vo svojom štvrtom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že porušili článok 102 ZFEÚ, zatiaľ čo neboli splnené podmienky potrebné na zneužívajúce odmietnutie poskytovania definované Súdnym dvorom v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) a najmä nevyhnutná povaha vstupného produktu. Všeobecný súd tým porušil právo odvolateliek vlastníť majetok, ako aj zásady proporcionality, právnej istoty a zákonnosti.
- 96 Ako vyplýva z bodu 75 tohto rozsudku, Všeobecný súd v bodoch 180 a 181 napadnutého rozsudku uviedol, že kritériá stanovené Súdnym dvorom v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) sa týkajú zneužívajúceho odmietnutia poskytovania. Zneužívajúce správanie vytýkané žalobkyniam, ktoré pozostávalo z tarifných nožníc, však predstavuje samostatnú formu zneužitia odlišnú od odmietnutia poskytovania (rozsudok TeliaSonera Sverige, EU:C:2011:83, bod 56), na ktorú sa nevzťahujú kritériá stanovené v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) a najmä nevyhnutná povaha vstupného produktu.
- 97 Odvolateľky rovnako tvrdia, že rozhodnutie Všeobecného súdu neuplatniť kritériá stanovené v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) viedlo k porušeniu ich práva vlastníť majetok, ako aj zásad proporcionality, právnej istoty a zákonnosti.
- 98 Bez ohľadu na dôvodnosť týchto tvrdení treba konštatovať, ako to zdôrazňuje Komisia, že tieto tvrdenia neboli predložené odvolateľkami pred Všeobecným súdom.
- 99 Podľa ustálenej judikatúry dôvod predložený po prvýkrát v rámci odvolania pred Súdnym dvorom sa musí zamietnuť ako neprípustný. V rámci odvolania je právomoc Súdného dvora obmedzená na preskúmanie toho, ako posúdil Všeobecný súd žalobné dôvody, ktoré boli pred ním vznesené. Ak by totiž účastníkovi konania bolo umožnené predložiť po prvýkrát až v konaní pred Súdnym dvorom dôvod, ktorý nebol predložený v konaní pred Všeobecným súdom, bolo by mu umožnené predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má obmedzené právomoci v odvolacom konaní, širšiu vec, ako bola tá, ktorou sa zaoberal Všeobecný súd (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, EU:C:2005:408, bod 165, ako aj citovaná judikatúra).
- 100 Následne, ako to konštatuje generálny advokát v bode 16 svojich návrhov, treba tieto tvrdenia zamietnuť ako neprípustné.
- 101 Vzhľadom na vyššie uvedené sa musí štvrtý odvolací dôvod zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O piatom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení zneužitia a jeho účinkov na hospodársku súťaž

- 102 Vo svojom piatom odvolacom dôvode odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia zneužitia a jeho účinkov na hospodársku súťaž. Tento odvolací dôvod zahŕňa šesť častí.
- 103 Piata časť tohto piateho odvolacieho dôvodu už bola posúdená a bola zamietnutá ako nedôvodná v bode 60 tohto rozsudku.

O prvej časti piateho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení uplatnenia testu tarifných nožníc

- 104 Na podporu prvej časti svojho piateho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení uplatnenia testu tarifných nožníc odvolateľky uvádzajú zhrnutie dvoch testov tarifných nožníc uplatnených Komisiou, kritik vyjadrených v tejto súvislosti v ich žalobe, ako aj odpovedí, ktoré uviedol Všeobecný súd.
- 105 Keďže odvolateľky v tejto súvislosti neuvádzajú žiadny odkaz na nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, ani na body napadnutého rozsudku, v ktorých sa údajne nachádza, treba s ohľadom na ustálenú judikatúru uvedenú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku zamietnuť prvú časť piateho odvolacieho dôvodu ako neprípustnú.

O druhej časti piateho odvolacieho dôvodu založenej na chybách pri výbere vstupných veľkoobchodných produktov

- 106 Vo svojej druhej časti piateho odvolacieho dôvodu založenej na chybách pri výbere vstupných veľkoobchodných produktov odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 200 až 211 napadnutého rozsudku nesprávne posúdil existenciu tarifných nožníc pre každý jednotlivý veľkoobchodný produkt bez ohľadu na skutočnosť, že alternatívni prevádzkovatelia používali optimálnu kombináciu veľkoobchodných produktov, ktorá zahŕňala neviazaný prístup k účastníckej prípojke, čo im umožňovalo znížiť ich náklady.
- 107 Ako to aj zdôrazňuje Komisia, odvolateľky sa svojimi tvrdeniami snažia spochybniť vecné posúdenia definície dotknutých trhov a neexistenciu používania takejto optimálnej kombinácie alternatívnymi prevádzkovateľmi, vykonané Všeobecným súdom najmä v bodoch 202 a 210 napadnutého rozsudku. Odvolateľky tiež uvádzajú skreslenie skutkového stavu, a to bez toho, aby uviedli časti spisu, v ktorom sa ho Všeobecný súd dopustil. Následne treba s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku, a ako to konštatuje generálny advokát v bode 18 svojich návrhov, toto tvrdenie zamietnuť ako neprípustné.
- 108 Okrem toho v rozpore s tým, čo tvrdia odvolateľky, Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho obrátenia dôkazného bremena v bode 210 napadnutého rozsudku, ale sa uspokojil s tým, že uviedol, že skutočnosti, na ktorých Komisia založila svoje rozhodnutie a ktoré neboli odvolateľkami napadnuté, preukazujú, že alternatívni prevádzkovatelia počas obdobia porušovania takúto optimálnu kombináciu nepoužívali.
- 109 Vzhľadom na uvedené treba druhú časť piateho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako čiastočne neprípustnú a čiastočne nedôvodnú.

O tretej a štvrtej časti piateho odvolacieho dôvodu, založených na nesprávnych právnych posúdeniach pri skúmaní metódy diskontovaných peňažných tokov (ďalej len „DPT“) a metódy nazývanej „period-by-period“ uplatnených Komisiou

- 110 Vo svojej tretej časti piateho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil v bodoch 212 až 232 napadnutého rozsudku viacerých nesprávnych právnych posúdení pri skúmaní metódy DPT uplatnenej Komisiou v spornom rozhodnutí.
- 111 Vo svojej štvrtej časti piateho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení v bodoch 233 až 264 napadnutého rozsudku pri skúmaní metódy „period-by-period“, ktorú v tomto rozhodnutí uplatnila Komisia.

- 112 V tejto súvislosti z bodu 213 napadnutého rozsudku vyplýva, že v rámci výpočtu tarifných nožníc Komisia vypočítala rentabilitu odvolateľiek prostredníctvom dvoch metód, teda metódy „period-by-period“ a metódy DPT navrhutej odvolateľkami, s cieľom najmä „sa ubezpečiť, že metóda navrhnutá [odvolateľkami] nespochybňuje záver týkajúci sa existencie tarifných nožníc vyplývajúcich z analýzy „period-by-period““.
- 113 Treba konštatovať, že svojimi všeobecnými a nepodloženými tvrdeniami o porušení prezumpcie nevinu a povinnosti účinnej súdnej ochrany sa odvolateľky v skutočnosti snažia získať nové posúdenie dvoch metód uplatnených Komisiou pri výpočte ich rentability.
- 114 Podľa judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku však vyplýva, že len Všeobecný súd má právomoc konštatovať a zisťovať skutkový stav a v zásade skúmať dôkazy, ktoré uznal na preukázanie tohto skutkového stavu.
- 115 Následne, ako to navrhuje aj generálny advokát v bode 18 svojich návrhov, sa musia tretia a štvrtá časť piateho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako neprípustné.
- O šiestej časti piateho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri skúmaní účinkov správania sa odvolateľiek na maloobchodnom trhu
- 116 Vo svojej šiestej časti piateho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení pri skúmaní účinkov ich správania na maloobchodnom trhu.
- 117 Odvolateľky v rámci prvej výhrady tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne nezohľadnil nie nevyhnutnú povahu vstupných produktov pri svojom skúmaní účinkov správania na maloobchodnom trhu, čím porušil zásady stanovené Súdnym dvorom v rozsudku TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83).
- 118 Túto výhradu treba zamietnuť ako nedôvodnú, keďže uvádza nesprávne pochopenie bodu 69 rozsudku TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83), v ktorom sa Súdny dvor obmedzil na tvrdenie, že v rámci posúdenia účinkov cenového stláčania môže byť nevyhnutnosť veľkoobchodného produktu relevantná, takže Všeobecný súd nebol povinný ho zohľadniť.
- 119 Všeobecný súd tak využil svoju voľnú úvahu pri posúdení skutkových okolností v bodoch 275 a 276 napadnutého rozsudku, keď konštatoval, že Komisia v spornom rozhodnutí stanovila existenciu pravdepodobných účinkov správania odvolateľiek na dotknutých trhoch bez ohľadu na to, či majú vstupné produkty nevyhnutnú povahu.
- 120 Vo svojej druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd mal preskúmať, či ziskové rozpätie medzi veľkoobchodnými cenami vstupných produktov a maloobchodnými cenami bolo pozitívne, alebo negatívne.
- 121 Ako to uvádza aj Komisia, táto druhá výhrada sa musí zamietnuť ako neprípustná s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 99 tohto rozsudku v rozsahu, v akom ju odvolateľky nepredložili v konaní pred Všeobecným súdom.
- 122 Okrem toho sa v tejto výhrade neuvádzajú body napadnutého rozsudku, v ktorých malo prísť k nesprávnomu právnomu posúdeniu, z čoho vyplýva, že musí byť zamietnutá ako neprípustná aj s ohľadom na judikatúru uvedenú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku.
- 123 Vo svojej tretej výhrade odvolateľky tvrdia, že v bode 283 napadnutého rozsudku Všeobecný súd nesprávne zamietol ako neúčinné ich tvrdenia týkajúce sa neexistencie dôkazov o konkrétnych účinkoch tarifných nožníc na trhu.

124 Túto tretiu výhradu treba zamietnuť ako nedôvodnú, keďže na jednej strane na preukázanie zneužívajúcej povahy takých postupov, akým je stláčanie ziskového rozpätia, musí na trhu existovať ich protisúťažný účinok, ale nemusí byť nevyhnutne konkrétny, pretože stačí aj preukázanie potenciálneho protisúťažného účinku, ktorý môže vytlačiť prinajmenšom rovnako efektívnych konkurentov ako je podnik v dominantnom postavení (pozri rozsudok TeliaSonera Sverige, EU:C:2011:83, bod 64), a na druhej strane Všeobecný súd v bode 282 napadnutého rozsudku v rámci svojho posúdenia skutkových okolností konštatoval, že Komisia preukázala existenciu takéhoto potenciálneho účinku.

125 Vzhľadom na uvedené treba šiestu časť piateho odvolacieho dôvodu zamietnuť a z tohto dôvodu rovnako zamietnuť tento odvolací dôvod ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O šiestom dôvode založenom na porušení zákazu konať ultra vires Komisiou, ako aj na porušení zásad subsidiarity, proporcionality, právnej istoty, lojálnej spolupráce a riadnej správy vecí verejných

126 Vo svojom šiestom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd neuznal zákaz konať *ultra vires* Komisiou, ako aj že porušil zásady subsidiarity, proporcionality, právnej istoty, lojálnej spolupráce a riadnej správy vecí verejných.

127 Prvá časť tohto dôvodu sa zakladá na nesprávnych právnych posúdeniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd v bodoch 289 až 294 napadnutého rozsudku pri posúdení porušenia zákazu konať *ultra vires* Komisiou.

128 Odvolateľky po prvé tvrdia, že Všeobecný súd potvrdil nesprávny výklad judikatúry stanovenej v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) tým, že stanovil, že Komisia má právomoc regulovať *ex post* cenové podmienky platné pre využívanie infraštruktúry, ktorá nie je nevyhnutná. Toto tvrdenie však nie je dôvodné, keďže sa v ňom tvrdí, že článok 102 ZFEÚ sa môže uplatniť v tomto kontexte iba vtedy, ak sú splnené podmienky stanovené v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569). V tejto súvislosti treba pripomenúť, že rozsah pôsobnosti článku 102 ZFEÚ je všeobecný a nemôže byť obmedzený najmä, a ako to správne uviedol aj Všeobecný súd v bode 293 napadnutého rozsudku, existenciou právneho rámca prijatého normotvorcom Únie s cieľom regulovať trhy s telekomunikáciami *ex ante*.

129 Po druhé odvolateľky uvádzajú rôzne nepodložené tvrdenia týkajúce sa skreslenia skutkových okolností Všeobecným súdom, použitie schém „právnych úprav“ Komisiou alebo tiež absenciu právomoci Komisie *ex post* regulovať ceny platné pre využívanie infraštruktúry, ktorá nie je nevyhnutná. Keďže tieto tvrdenia neuvádzajú s požadovanou presnosťou nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, musia byť zamietnuté ako neprípustné na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku.

130 V druhej časti svojho šiesteho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení pri skúmaní porušenia zásad subsidiarity, proporcionality a právnej istoty Komisiou v bodoch 296 až 308 napadnutého rozsudku.

131 Treba konštatovať, že prvá výhrada odvolateľiek, ktorá sa týka porušenia zásady proporcionality, musí byť zamietnutá ako neprípustná na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku, keďže odvolateľky neuvádzajú body napadnutého rozsudku, ktoré obsahujú údajné nesprávne právne posúdenie.

132 Druhá výhrada sa týka skutočnosti, že Všeobecný súd údajne v bode 306 napadnutého rozsudku porušil zásadu právnej istoty tým, že akceptoval, že správanie, ktoré je v súlade s právnymi predpismi, môže predstavovať porušenie článku 102 ZFEÚ.

- 133 Túto výhradu treba zamietnuť ako nedôvodnú, keďže, ako to aj správne uvádza Komisia, ECTA a France Telecom, skutočnosť, že správanie podniku je v súlade s právnymi predpismi, neznamená, že je v súlade aj s článkom 102 ZFEÚ.
- 134 V tretej výhrade založenej na porušení zásady subsidiarity odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 299 až 304 napadnutého rozsudku zjavne skreslil ich tvrdenia a nezohľadnil zhodnosť cieľov sledovaných právom hospodárskej súťaže a právnou úpravou. Vzhľadom na zhodnosť cieľov mal Všeobecný súd overiť zlučiteľnosť zásahu Komisie na základe práva hospodárskej súťaže s cieľmi sledovanými španielskou Komisiou pre telekomunikačný trh (Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones, ďalej len „CMT“) podľa uvedenej právnej úpravy.
- 135 Túto tretiu výhradu treba zamietnuť ako čiastočne neprípustnú v rozsahu, v akom sa týka skreslenia tvrdení odvolateľiek, keďže odvolateľky neuviedli tvrdenia, ktoré mal Všeobecný súd skresliť, a čiastočne nedôvodnú v rozsahu, v akom sa týka porušenia zásady subsidiarity, keďže uplatnenie článku 102 ZFEÚ Komisiou nie je podriadené predchádzajúcemu posúdeniu konaní vnútroštátnych orgánov.
- 136 V tretej časti ich šiesteho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 309 až 315 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia neporušila zásady lojálnej spolupráce a riadnej správy vecí verejných.
- 137 Odvolateľky rovnako tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 313 a 314 napadnutého rozsudku skreslil ich tvrdenia v rozsahu, v akom vytýkali Komisii nie skutočnosť, že nekonzultovala oznámenie o výhradách s CMT, ale to, že nekonala vzhľadom na skutkové okolnosti a v spolupráci s CMT.
- 138 Túto tretiu časť treba zamietnuť ako neprípustnú, keďže, ako to zdôraznil aj generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, odvolateľky neoznačili okolnosti, ktoré Všeobecný súd skreslil, ani nesprávne posúdenia, ktorých sa dopustil.
- 139 Vzhľadom na uvedené sa musí šiesty odvolací dôvod zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O siedmom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003

- 140 Vo svojom siedmom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Tento odvolací dôvod v sebe zahŕňa dve časti.

O prvej časti siedmeho odvolacieho dôvodu založenej na porušení zásad právnej istoty a zákonnosti trestov

- 141 V prvej časti svojho siedmeho odvolacieho dôvodu odvolateľky v podstate tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásady právnej istoty a zákonnosti trestov zaručené v článku 7 EDLP a v článku 49 Charty, keď rozhodol, že Komisia im správne uložila pokutu z dôvodu sporného uplatnenia tarifných nožníc. Odvolateľky v tejto súvislosti uvádzajú štyri výhrady.
- 142 V prvej výhrade nazvanej „existencia jasných a predvídateľných precedensov“ sa odvolateľky obmedzili na zhrnutie obsahu bodov 357 až 368 napadnutého rozsudku, pričom však neurčili prípadné nesprávne právne posúdenie Všeobecného súdu. Následne treba s ohľadom na ustálenú judikatúru uvedenú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku túto prvú výhradu zamietnuť ako neprípustnú.

- 143 V druhej výhrade sa odvolateľky obmedzili na tvrdenie, že Všeobecný súd porušil zásady zákonnosti trestov a právnej istoty, keď v bode 357 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia pri výkone svojej voľnej úvahy rozhoduje o príležitosti uložiť pokutu v osobitnom rámci každej veci.
- 144 V rozsahu, v akom sa táto druhá výhrada týka nedodržania článkov 6 a 7 EDĽP, musí byť na základe judikatúry uvedenej v bode 99 tohto rozsudku zamietnutá ako neprípustná, keďže odvolateľky neuviedli toto tvrdenie pred Všeobecným súdom.
- 145 V rozsahu, v akom sa uvedená výhrada týka zásad zákonnosti trestov a právnej istoty, musí byť rovnako zamietnutá ako neprípustná, keďže odvolateľky nepodporili svoje tvrdenia vysvetlením, ako tieto zásady bránia Komisii v uplatnení jej voľnej úvahy pri rozhodovaní o uložení pokuty za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.
- 146 V rámci tretej výhrady odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa v bodoch 360 a 361 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že rozhodnutia Komisie 88/518/EHS z 18. júla 1988 o konaní podľa článku [102 ZFEÚ] (IV/30.178 – Napier Brown – British Sugar) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 284, s. 41) a Deutsche Telekom tvoria precedensy, ktoré objasňujú podmienky uplatnenia článku 102 ZFEÚ na prax stláčania ziskového rozpätia. Odvolateľky v podstate tvrdia, že uvedené rozhodnutia netvorja jasné a predvídateľné precedensy, keďže nemôžu dostatočne predpokladať výklad článku 102 ZFEÚ prijatý Komisiou v spornom rozhodnutí.
- 147 Treba pripomenúť, že zásady zákonnosti trestov a právnej istoty nemožno vykladať v tom zmysle, že vylučujú postupné ujasňovanie pravidiel trestnej zodpovednosti, ale že môžu brániť retroaktívnemu uplatneniu nového výkladu normy ustanovujúcej porušenie (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, EU:C:2005:408, bod 217).
- 148 Ide osobitne o prípad súdneho výkladu, ktorého výsledok nebolo odôvodnene možné v čase spáchania porušenia predvídať najmä vzhľadom na výklad, ktorého sa v danom čase pridržala judikatúra týkajúca sa dotknutého právneho ustanovenia (pozri rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, EU:C:2005:408, bod 218 a citovanú judikatúru).
- 149 V prejednávanej veci treba konštatovať, že výklad prijatý Komisiou v spornom rozhodnutí, podľa ktorého prax stláčania ziskového rozpätia je v rozpore s článkom 102 ZFEÚ, bol v čase spáchania porušenia dostatočne predvídateľný. Táto predvídateľnosť vyplýva z rozhodnutí 88/518 (Napier Brown) a Deutsche Telekom, ako aj z predvídateľných negatívnych účinkov praxe stláčania ziskového rozpätia na hospodársku súťaž, ako to správne zdôraznil Všeobecný súd v bodoch 358 až 362 napadnutého rozsudku.
- 150 Okrem toho v rozsahu, v akom táto tretia výhrada odkazuje na rozsudok Bronner (EU:C:1998:569), treba pripomenúť, že zneužívajúce správanie vytýkané odvolateľkám, ktoré pozostávalo z tarifných nožníc, predstavuje samostatnú formu zneužitia odlišnú od odmietnutia poskytovania, takže kritériá stanovené v rozsudku Bronner (EU:C:1998:569) nie sú uplatniteľné, ako to už bolo spresnené v bode 75 tohto rozsudku.
- 151 Túto tretiu výhradu treba teda zamietnuť ako nedôvodnú.
- 152 Vo svojej štvrtej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že metodológia uplatnená Komisiou na určenie existencie tarifných nožníc bola dostatočne podložená jasnými a predvídateľnými precedensmi. Odvolateľky najmä kritizujú odôvodnenie uvedené v bodoch 363 až 369 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Všeobecný súd dospel k záveru, že metodológia použitá Komisiou na určenie existencie tarifných nožníc bola predvídateľná.

- 153 Treba konštatovať, že odvolateľky v podstate chcú spochybniť posúdenie skutkových okolností týkajúcich sa predvídateľnosti metodológie použitej Komisiou na určenie existencie tarífnych nožníc, takže táto štvrtá výhrada sa musí zamietnuť ako neprípustná na základe judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku.
- 154 Preto vzhľadom na uvedené sa musí prvá časť siedmeho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.
- O druhej časti siedmeho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri určovaní, či v ich konaní došlo k porušeniu úmyselne, alebo z hrubej nedbanlivosti
- 155 V druhej časti svojho siedmeho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení pri určovaní, či v ich konaní došlo k porušeniu úmyselne, alebo z hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.
- 156 Pokiaľ ide o otázku, či k porušeniu došlo úmyselne, alebo z nedbanlivosti a či ho z toho dôvodu možno sankcionovať pokutou podľa článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17 alebo podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že táto podmienka je splnená tým, že daný podnik nemôže nevedieť o protisúťažnej povahe svojho konania, či už si uvedomoval porušovanie súťažných pravidiel Zmluvy, alebo nie (pozri rozsudok Deutsche Telekom/Komisia, EU:C:2010:603, bod 124 a citovanú judikatúru).
- 157 Odvolateľky uvádzajú na podporu tejto druhej časti siedmeho odvolacieho dôvodu dve výhrady.
- 158 V prvej výhrade odvolateľky tvrdia, že nemohli predpokladať protisúťažnú povahu svojho konania z dôvodu nepredvídateľnosti na jednej strane definície dotknutého trhu prijatej Komisiou, ako aj na druhej strane protisúťažnej povahy ich cenovej politiky.
- 159 V tejto súvislosti treba konštatovať, že odvolateľky sa snažia v podstate spochybniť posúdenie skutkových okolností týkajúcich sa predvídateľnosti definície dotknutého trhu, takže táto prvá výhrada sa musí zamietnuť ako neprípustná na základe judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku.
- 160 Pokiaľ ide o protisúťažnú povahu ich cenovej politiky, odvolateľky tvrdia, že nemohli predpokladať konanie Komisie na základe článku 102 ZFEÚ vzhľadom na kontrolu a zásahy do ich činnosti vykonané vnútroštátnym regulačným orgánom.
- 161 Treba konštatovať, že konanie Komisie podľa článku 102 ZFEÚ nie je podriadené, ako to už bolo uvedené v bode 135 tohto rozsudku, predchádzajúcemu posúdeniu konaní vnútroštátnych regulačných orgánov a je tak v zásade od týchto zásahov nezávislé. Za týchto podmienok sa odvolateľky nemôžu účinne odvolať na nedostatok predvídateľnosti konania Komisie z dôvodu zásahov vykonaných vnútroštátnymi regulačnými orgánmi, takže toto tvrdenie v prvej výhrade sa musí zamietnuť ako nedôvodné.
- 162 Odvolateľky rovnako kritizujú bod 341 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd konštatuje, že kontrola vnútroštátnym regulačným orgánom sa zakladá na odhadoch *ex ante* a nie na skutočných historických nákladoch odvolateľiek, takže uvedená kontrola nemôže odvolateľkám brániť v predpoklade, že ich cenová politika má protisúťažnú povahu.
- 163 Keďže odvolateľky nestanovili, v čom toto konštatovanie faktického stavu Všeobecným súdom skreslilo skutkové okolnosti, musia sa ich tvrdenia v tejto súvislosti na základe judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustné.

- 164 V druhej výhrade odvolateľky kritizujú zamietnutie Všeobecným súdom ich tvrdenia, podľa ktorého rozhodnutia CMT mohli vyvolať legitímnu dôveru, pokiaľ ide o súlad ich cenovej praxe s článkom 102 ZFEÚ.
- 165 Ako to zdôrazňuje France Telecom, keďže tvrdenia uvedené odvolateľkami v rámci tejto druhej výhrady sa týkajú spochybnenia vecných posúdení uskutočnených Všeobecným súdom v bodoch 349 až 351 napadnutého rozsudku, treba ich s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustné.
- 166 V dôsledku toho sa musí druhá časť siedmeho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.
- 167 Vzhľadom na vyššie uvedené musí byť siedmy odvolací dôvod zamietnutý ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O ôsmom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení výpočtu výšky pokuty

- 168 V rámci ôsmeho odvolacieho dôvodu, ktorý obsahuje tri časti, odvolateľky uvádzajú, že sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia výpočtu výšky pokuty.

O prvej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri kvalifikácii konania odvolateľiek

- 169 V prvej časti svojho ôsmeho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri kvalifikácii ich konania ako „veľmi závažné porušenie“, a v tejto súvislosti predkladajú štyri výhrady.
- 170 V prvej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri kvalifikácii porušenia vzhľadom na usmernenia z roku 1998.
- 171 V tejto výhrade odvolateľky osobitne uviedli bod 386 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd zamietol tvrdenie, podľa ktorého kvalifikácia porušenia ako „závažného“ prijatá Komisiou v rozhodnutí Deutsche Telekom sa mala uplatniť aj na konanie odvolateľiek, a to najmenej do uverejnenia tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* 14. októbra 2003, a pripomenul, že rozhodovacia prax Komisie nemôže slúžiť ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže.
- 172 V tejto súvislosti odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil v uvedenom bode 386 nesprávneho právneho posúdenia, keďže zneužitie možno považovať za „kvalifikované“ a následne za „veľmi závažné porušenie“ iba s odkazom na skoršie rozhodnutia, čo vyplýva tak z usmernení z roku 1998, ako aj zo sporného rozhodnutia.
- 173 Toto tvrdenie treba zamietnuť ako nedôvodné, keďže bod 386 napadnutého rozsudku, ako to aj správne zdôraznila Komisia, treba chápať v spojení s bodom 383 uvedeného rozsudku, ktorý odkazuje na body 353 až 368 daného rozsudku, v ktorých Všeobecný súd konštatuje, že existujú precedensy odôvodňujúce určenie kvalifikovaného zneužitia.
- 174 Následne treba túto prvú výhradu zamietnuť ako nedôvodnú, pokiaľ sa týka bodu 386 napadnutého rozsudku, a v zostávajúcej časti ako neprípustnú na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku, keďže odvolateľky neuvádzajú body napadnutého rozsudku, ktoré obsahujú údajné nesprávne právne posúdenie.
- 175 V druhej výhrade odvolateľky kritizujú skutkové posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa konkrétnych účinkov vylúčenia na maloobchodnom trhu a ujmu spôsobenú spotrebiteľom.

- 176 Ako to uvádza France Telecom a Komisia, keďže táto druhá výhrada má za cieľ spochybniť vecné posúdenia uskutočnené Všeobecným súdom, treba ju s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustnú.
- 177 Vo svojej tretej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia v bode 413 napadnutého rozsudku, keď rozhodol, že ich konanie sa môže považovať za „veľmi závažné“, zatiaľ čo dotknutý geografický trh bol obmedzený na španielske územie. Odvolateľky v tomto zmysle uvádzajú porušenie zásady zákazu diskriminácie, keďže kvalifikácia prijatá v rozhodnutí Komisie zo 16. júla 2003 týkajúcom sa konania o uplatnení článku [102 ZFEÚ] (vec COMP/38.233 – Wanadoo Interactive, ďalej len „rozhodnutie Wanadoo“), ako aj v rozhodnutí Deutsche Telekom bola stanovená ako „závažné“ porušenie pre geografické trhy väčšieho rozsahu, ako je dotknutý geografický trh, a to v rozsahu nemeckého a francúzskeho územia.
- 178 Ako to správne zdôraznila Komisia, Všeobecný súd bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia v bode 413 napadnutého rozsudku, rozhodol, že okolnosť, že dotknutý geografický trh bol obmedzený na španielske územie, nevylučuje kvalifikáciu porušenia ako „veľmi závažného“. Samotná skutočnosť, že Komisia v rozhodnutiach Deutsche Telekom a Wanadoo kvalifikovala dotknuté porušenia ako „závažné“, zatiaľ čo dotknuté geografické trhy boli väčšieho rozsahu ako geografický trh v prejednávanej veci, nemôže mať na toto posúdenie vplyv, keďže kvalifikácia porušenia ako „závažné“ alebo „veľmi závažné“ nezávisí iba od rozsahu dotknutého geografického trhu, ale aj, ako to správne konštatoval Všeobecný súd v bode 413 napadnutého rozsudku, od iných kritérií definujúcich porušenie.
- 179 Túto tretiu výhradu treba preto zamietnuť ako nedôvodnú.
- 180 Vo štvrtej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia nebola povinná kvalifikovať porušenie pred uverejnením rozhodnutia Deutsche Telekom a po ňom, alebo prinajmenšom vysvetliť, ako zohľadnila meniacu sa závažnosť porušenia počas obdobia relevantného pri určovaní výšky východiskovej sumy pokuty.
- 181 Všeobecný súd bez toho, aby sa v bode 416 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pripomenul, že pri stanovení výšky pokuty v prípade porušenia predpisov hospodárskej súťaže sú požiadavky týkajúce sa povinnosti odôvodnenia splnené vtedy, keď Komisia vo svojom rozhodnutí uvedie posudzované skutočnosti, ktoré jej umožnili vymedziť závažnosť a dĺžku porušenia, aj bez toho, aby bola povinná uviesť číselné údaje týkajúce sa spôsobu výpočtu pokuty (pozri rozsudky Weig/Komisia, C-280/98 P, EU:C:2000:627, body 43 až 46; Sarrió/Komisia, C-291/98 P, EU:C:2000:631, body 73 až 76, ako aj Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 463 a 464).
- 182 Okrem toho Všeobecný súd bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, v bode 420 napadnutého rozsudku zamietol výhradu odvolateľiek založenú na nedodržaní povinnosti odôvodnenia Komisiou tým, že nezohľadnila stupeň variability závažnosti porušenia a že nerozlišovala dve obdobia porušenia. Komisia totiž svoju povinnosť odôvodnenia splnila, keďže v bodoch 739 až 750 sporného rozhodnutia spresnila dôvody, na základe ktorých kvalifikovala porušenie odvolateľiek ako „veľmi závažné“ počas celého obdobia porušovania, aj keď ich konanie nemalo rovnaký stupeň závažnosti počas tohto obdobia, vrátane vysvetlenia rozdielov medzi vecou Deutsche Telekom, v ktorej bolo porušenie kvalifikované ako závažné, a prejednávanou vecou.
- 183 Iste, bolo by lepšie, keby Komisia uviedla vo svojom rozhodnutí odôvodnenie, ktoré ide nad rámec týchto požiadaviek, najmä ak by uviedla metódu výpočtu, ktorá viedla k zmene zohľadnenia porušenia pri stanovovaní východiskovej sumy pokuty. Táto možnosť však nie je takej povahy, aby zmenila rozsah požiadaviek vyplývajúcich z povinnosti odôvodnenia týkajúcej sa sporného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky Weig/Komisia, EU:C:2000:627, bod 47; Sarrió/Komisia, EU:C:2000:631, bod 77, ako aj Corus UK/Komisia, C-199/99 P, EU:C:2003:531, bod 149).

184 Vzhľadom na uvedené treba prvú časť ôsmeho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako čiastočne neprípustnú a čiastočne nedôvodnú.

O druhej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu založenej na porušení zásad proporcionality, rovnosti zaobchádzania a individuálnosti trestov, ako aj povinnosti preskúmať odôvodnenie sporného rozhodnutia

185 Druhá časť ôsmeho odvolacieho dôvodu, ktorá sa skladá zo štyroch výhrad, je založená na porušení zásad proporcionality, rovnosti zaobchádzania a individuálnosti trestov, ako aj povinnosti preskúmať odôvodnenie sporného rozhodnutia.

186 Vo svojej tretej výhrade, ktorú treba posúdiť ako prvú, odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásadu individuálnosti trestov, keď neoveril, či pokuta bola vypočítaná s ohľadom na vlastnú situáciu odvolateľiek.

187 Treba konštatovať, že táto tretia výhrada musí byť zamietnutá ako neprípustná na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku, keďže neuvádza s požadovanou presnosťou prípadné nesprávne právne posúdenia, ktorých sa mal dopustiť Všeobecný súd, ani body napadnutého rozsudku, ktoré by údajné nesprávne právne posúdenie mali obsahovať.

188 Vo svojej prvej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásadu zákazu diskriminácie, keď nesprávne posúdil skutočnosť, že okolnosti rozhodnutí Deutsche Telekom a Wanadoo boli analogické s okolnosťami, ktoré viedli k spornému rozhodnutiu a k pokutám v desaťnásobnej výške.

189 Ako však Všeobecný súd pripomenul v bode 425 napadnutého rozsudku, Súdny dvor opakovane rozhodol, že predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia týkajúce sa iných vecí, pokiaľ ide o existenciu diskriminácie, majú iba orientačný charakter (rozsudok Tomra Systems a i./Komisia, C-549/10 P, EU:C:2012:221, bod 104, ako aj citovaná judikatúra).

190 Skutočnosť, že Komisia v minulosti uložila pokuty určitej úrovne za určité kategórie porušenia, ju teda nemôže zbaviť možnosti zvýšiť túto úroveň, ak sa to považuje za nevyhnutné na zabezpečenie vykonania politiky hospodárskej súťaže Únie, ktorá je aj naďalej výlučne vymedzená nariadením č. 1/2003 (rozsudok Tomra Systems a i./Komisia, EU:C:2012:221, bod 105, ako aj citovaná judikatúra).

191 Všeobecný súd teda správne v bode 427 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenia založené na porovnaní pokuty uloženej odvolateľkám a pokút uložených Komisiou v iných rozhodnutiach v oblasti hospodárskej súťaže a dospel k záveru, že žiadne porušenie zásady rovnosti zaobchádzania v prejednávanej veci nemožno konštatovať.

192 V druhej výhrade odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásadu proporcionality, keď nekonštatoval, že východisková suma pokuty stanovená na 90 miliónov eur bola neprimeraná. V tejto súvislosti odvolateľky zdôrazňujú, že na jednej strane táto východisková suma je druhá najvyššia v oblasti zneužitia dominantného postavenia a na druhej strane konečná suma pokuty bola 12,5-krát a 11,25-krát vyššia ako pokuta uložená Deutsche Telekom a Wanadoo za podobné zneužívajúce konania.

193 Okrem toho vo štvrtej výhrade odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť preskúmať odôvodnenie sporného rozhodnutia, keď rozhodol, že Komisia nebola povinná s osobitnou starostlivosťou odôvodniť svoje rozhodnutie uložiť v prejednávanej veci oveľa vyššiu pokutu ako pokutu uloženú vo veciach, ktoré viedli k rozhodnutiam Wanadoo a Deutsche Telekom, a to vzhľadom na podobnosť týchto troch vecí.

- 194 Pokiaľ ide o preskúmania povinnosti odôvodnenia, treba konštatovať, že hoci Komisia jasne v bodoch 739 až 750 sporného rozhodnutia vysvetlila rozdiely medzi vecou Deutsche Telekom a prejednávanou vecou, uviedla iba málo spresnení, pokiaľ ide o dôvody vedúce k rozhodnutiu uložiť v prejednávanej veci oveľa vyššiu pokutu ako pokuty uložené v rozhodnutiach Wanadoo a Deutsche Telekom. Komisia mohla najmä spresniť metodológiu použitú na stanovenie východiskovej sumy, a to na spôsob metodológie uvedenej v usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2), ktoré neboli v čase skutkových okolností uplatniteľné.
- 195 Napriek tomu sa však Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 434 napadnutého rozsudku pripomenul, že Komisia si splnila svoju povinnosť odôvodnenia, keď v spornom rozhodnutí uvádza prvky posúdenia, ktoré jej umožnili zmerať závažnosť a dĺžku porušenia. Za týchto podmienok Všeobecný súd stále správne uviedol, že Komisia nebola povinná uviesť číselné údaje týkajúce sa spôsobu výpočtu pokuty, a to na základe judikatúry uvedenej v bodoch 181 a 183 tohto rozsudku.
- 196 Pokiaľ ide o proporcionalitu pokuty uloženej odvolateľkám, Všeobecný súd správne v bode 429 napadnutého rozsudku uviedol, že „zásada proporcionality má za následok, že Komisia musí pokutu stanoviť proporcionálne k faktorom, ktoré zohľadnila pri posúdení závažnosti porušenia“.
- 197 V rámci tejto štvrtej výhrady odvolateľky rovnako uvádzajú, že Všeobecný súd porušil článok 6 EDLP, keď nevykonal svoju povinnosť uplatniť neobmedzenú právomoc pri posúdení proporcionality východiskovej sumy pokuty.
- 198 Ako už bolo spresnené v bode 44 tohto rozsudku, preskúmavanie zákonnosti stanovené v článku 263 ZFEÚ je doplnené neobmedzenou súdnou právomocou, pokiaľ ide o pokuty a penále uložené Komisiou za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v súlade s článkom 261 ZFEÚ. Článok 17 nariadenia č. 17, nahradený článkom 31 nariadenia č. 1/2003, stanovuje, že Súdny dvor má neobmedzenú právomoc pri žalobách podaných proti rozhodnutiam, ktorými Komisia uložila pokutu alebo penále, čo zahŕňa aj právomoc uloženú pokutu alebo penále zrušiť, znížiť alebo zvýšiť.
- 199 Článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, ktorý nahradil článok 15 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 17, stanovuje, že pri stanovení výšky pokuty sa zohľadní závažnosť a obdobie trvania porušovania.
- 200 Z uvedených úvah vyplýva, že na splnenie požiadaviek neobmedzenej právomoci pri preskúmaní v zmysle článku 47 Charty, pokiaľ ide o pokutu, je súd Únie povinný pri výkone právomocí stanovených v článkoch 261 ZFEÚ a 263 ZFEÚ preskúmať každú výhradu právnej alebo skutkovej povahy, ktorá má preukázať, že výška pokuty nie je primeraná závažnosti a obdobiu trvania porušenia.
- 201 V tejto súvislosti treba uviesť, že v bode 431 napadnutého rozsudku Všeobecný súd pripomenul, že metodológia uvedená v bode 1 A usmernení z roku 1998 vychádza z logiky paušalizácie, podľa ktorej sa východisková suma pokuty určená v závislosti od závažnosti porušenia vypočíta v závislosti od povahy porušenia, jeho skutočného vplyvu na trh, pokiaľ ho možno odmerať, a od veľkosti dotknutého geografického trhu.
- 202 Všeobecný súd na základe týchto kritérií a s odkazom na body 371 až 421 napadnutého rozsudku v bode 432 napadnutého rozsudku rozhodol, že východisková suma pokuty 90 miliónov eur sa nemôže považovať za neproporcionálnu vzhľadom na to, že na jednej strane konanie odvolateliek sa musí považovať za kvalifikované zneužitie, pre ktoré existujú precedensy a ktoré narúša cieľ, ktorý sa má dosiahnuť na vnútornom trhu pre sieť a služby telekomunikácií, a že na druhej strane uvedené zneužitie malo značný dosah na španielsky maloobchodný trh.

- 203 Hoci Všeobecný súd jasne nekonštatoval, že Komisia v spornom rozhodnutí neuviedla metodológiu použitú na stanovenie východiskovej sumy pokuty, a to na spôsob metodológie uvedenej v usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003, ktoré neboli v čase skutkových okolností uplatniteľné, takéto nekonštatovanie však nestačí na stanovenie, že sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho posúdenia pri preskúmaní proporcionality tejto sumy, ktoré uskutočnil na základe kritérií vymenovaných v bode 432 napadnutého rozsudku.
- 204 Z uvedeného vyplýva, že pri skúmaní tvrdení odvolateľiek, ktoré majú za cieľ preukázať, že východisková suma pokuty bola neprimeraná, Všeobecný súd účinne vykonal právomoci stanovené v článkoch 261 ZFEÚ a 263 ZFEÚ v súlade s požiadavkami neobmedzenej právomoci v zmysle článku 47 Charty, keď preskúmal každú výhradu odvolateľiek právnej alebo skutkovej povahy, ktorá má preukázať, že suma pokuty nie je primeraná závažnosti a obdobiu trvania porušenia. Počas preskúmania uvedených výhrad však Všeobecný súd rozhodol, že žiadne tvrdenie odvolateľiek neodôvodňuje zníženie tejto východiskovej sumy.
- 205 V rozsahu, v akom touto štvrtou výhradou odvolateľky kritizujú posúdenie proporcionality východiskovej sumy pokuty Všeobecným súdom v bode 432 napadnutého rozsudku, vzhľadom na relevantné skutkové okolnosti treba pripomenúť, že pri rozhodovaní o právnych otázkach v rámci odvolania neprináleží Súdnemu dvoru nahrádzať z dôvodov spravodlivosti svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu, ktorý v rámci svojej neobmedzenej súdnej právomoci rozhoduje o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie týmito podnikmi. Konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu neprimeranej výšky pokuty, môže Súdny dvor len vtedy, ak dospeje k záveru, že výška sankcie je nielen neprimeraná, ale aj nadmerná, ba dokonca disproportčná (pozri v tomto zmysle rozsudky E.ON Energie/Komisia, EU:C:2012:738, body 125 a 126; Quinn Barlo a i./Komisia, C-70/12 P, EU:C:2013:351, bod 57, a Koninklijke Wegenbouw Stevin/Komisia, C-586/12 P, EU:C:2013:863, bod 33, ako aj citovanú judikatúru).
- 206 V prejednávanej veci treba konštatovať, že odvolateľky nepreukázali, v čom bola východisková suma 90 miliónov eur stanovená Komisiou v spornom rozhodnutí nadmerná, aby bola neprimeraná v zmysle judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.
- 207 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhá časť ôsmeho odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.
- O tretej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení pri preskúmaní zvýšenia východiskovej sumy na účely odstrašenia, kvalifikácie konania odvolateľiek ako „dlhodobého“, ako aj zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností
- 208 V tretej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri preskúmaní zvýšenia východiskovej sumy pokuty na účely odstrašenia, kvalifikácie ich konania ako „dlhodobého porušenia“, ako aj zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností.
- 209 Pokiaľ ide o prvú výhradu založenú na nesprávnom právnom posúdení pri preskúmaní zvýšenia východiskovej sumy pokuty na účely odstrašenia, odvolateľky uvádzajú tieto tvrdenia.
- 210 Odvolateľky na jednej strane tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásady zákazu diskriminácie a proporcionality, keď schválil zvýšenie východiskovej sumy na účely odstrašenia, zatiaľ čo ich ekonomická sila bola porovnateľná so silou podnikov dotknutých v rozhodnutiach Wanadoo a Deutsche Telekom, v ktorých Komisia takéto zvýšenie neuložila.

- 211 S ohľadom na judikatúru uvedenú v bodoch 189 a 190 tohto rozsudku Všeobecný súd správne zamietol v bode 441 napadnutého rozsudku toto tvrdenie založené na rozhodovacej praxi Komisie, keďže táto prax nemôže byť právnym rámcom pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže.
- 212 Na druhej strane odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd schválil odôvodnenie Komisie všeobecnými jednoduchými odkazmi na odôvodnenia sporného rozhodnutia bez preskúmania vhodnosti násobiteľa 25 %, a to v rozpore s povinnosťou, ktorú má na základe neobmedzenej súdnej právomoci pri preskúmaní.
- 213 V tejto súvislosti treba jednak pripomenúť, že výkon neobmedzenej súdnej právomoci stanovený v článku 261 ZFEÚ a článku 31 nariadenia č. 1/2003 neznamena preskúmanie *ex offio*, a jednak zdôrazniť, že konanie pred súdmi Únie je kontradiktórne. S výnimkou dôvodov verejného poriadku, medzi ktoré patrí neexistencia odôvodnenia sporného rozhodnutia, ktoré je súd povinný preskúmať *ex offio*, prináleží žalobcovi, aby uviedol žalobné dôvody proti dotknutému rozhodnutiu a predložil dôkazy na podporu týchto dôvodov (rozsudky Chalkor/Komisia, EU:C:2011:815, bod 64, ako aj KME Germany a i./Komisia, C-389/10 P, EU:C:2011:816, bod 131).
- 214 Treba tak konštatovať, že Všeobecný súd preskúmal v bodoch 438 až 441 napadnutého rozsudku spôsob, akým Komisia odôvodnila zvýšenie východiskovej sumy pokuty, a konštatoval, že toto odôvodnenie sa dostatočne právne zakladalo na údajoch obsiahnutých v spornom rozhodnutí týkajúcich sa ekonomickej sily odvolateľiek. Všeobecný súd tým vykonal právomoci stanovené v článkoch 261 ZFEÚ a 263 ZFEÚ v súlade s požiadavkami neobmedzenej právomoci, keď v tomto kontexte preskúmal každú výhradu odvolateľiek, či už právnej, alebo skutkovej povahy.
- 215 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že prvú výhradu treba zamietnuť ako nedôvodnú.
- 216 Druhá výhrada odvolateľiek je založená na nesprávnom právnom posúdení pri preskúmaní kvalifikácie konania odvolateľiek ako „dlhodobého porušenia“.
- 217 Pokiaľ ide o začiatok porušovania, odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne nerozlišoval obdobie pred rozhodnutím Deutsche Telekom od obdobia po tomto rozhodnutí a neposúdil závažnosť porušenia vzhľadom na každé obdobie, čím porušil zásadu zákazu diskriminácie a svoju povinnosť vykonať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní.
- 218 Treba konštatovať, že toto tvrdenie sa musí zamietnuť ako neúčinné v rozsahu, v akom odvolateľky iba tvrdili, že Všeobecný súd mal rozlíšiť dve obdobia porušenia na základe údajnej rôznej miery porušenia, a to bez vysvetlenia, v čom by bolo obdobie porušenia kratšie.
- 219 Odvolateľky rovnako tvrdia, že Všeobecný súd skreslil ich tvrdenia, pričom však dostatočne nespresnili skutočnosti, ktoré mali byť skreslené, alebo analytické chyby, ktorých sa mal Všeobecný súd dopustiť. Následne treba na základe judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku toto tvrdenie zamietnuť ako nepripustné.
- 220 Pokiaľ ide o deň ukončenia porušenia, Všeobecný súd podľa odvolateľiek konštatoval, že Komisia dokázala existenciu porušenia len do konca prvého polroka roku 2006. V dôsledku toho Všeobecný súd podľa názoru odvolateľiek obrátil dôkazné bremeno tým, že rozhodol, že odvolateľky nepreukázali, že tarifné nožnice v priebehu druhého polroka 2006 neexistovali, hoci prináležalo Komisii, aby preukázala existenciu porušenia.
- 221 Z bodu 451 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd na základe údajov v spise, voči ktorým odvolateľky nenamietali, konštatoval, že veľkoobchodné ceny ani maloobchodné ceny Telefónica de España SAU sa v období od septembra 2001 do 21. decembrom 2006, dňom konca porušenia,

nezmenili, a to bez toho, aby odvolateľky uvádzali akúkoľvek zmenu nákladov zohľadnených Komisiou. Všeobecný súd tým neobrátil dôkazné bremeno, ale správne posúdil dôkazy, ktoré mu boli predložené, ako to zdôraznil aj generálny advokát v bode 171 svojich návrhov.

- 222 Druhá výhrada sa musí následne zamietnuť ako čiastočne neprípustná, čiastočne neúčinná a čiastočne nedôvodná.
- 223 Tretia výhrada je založená na nesprávnom právnom posúdení pri preskúmaní zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností.
- 224 Odvolateľky po prvé tvrdia, že Všeobecný súd uplatnil na účely posúdenia vhodnosti zníženia o 10 %, ktoré im priznala Komisia na základe legitímnej dôvery, „nesprávne právne kritérium“, keď uviedol, že ich nedbanlivosť bola extrémne závažná.
- 225 Treba konštatovať, že Všeobecný súd v bode 459 napadnutého rozsudku uskutočnil vecné posúdenia týkajúce sa stupňa nedbanlivosti odvolateliek. Toto tvrdenie tak treba s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 84 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustné.
- 226 Odvolateľky po druhé kritizujú bod 461 napadnutého rozsudku, ktorým Všeobecný súd odkázal, pokiaľ ide o preskúmanie údajnej novej povahy tejto veci, na svoje odôvodnenie týkajúce sa existencie jasných a predvídateľných precedensov. V tejto súvislosti Všeobecný súd uplatnil zjavne nesprávne kritérium, konkrétne kritérium právnej istoty, a nezohľadnil skutočnosť, že jednou z poľahčujúcich okolností vymedzených usmerneniami z roku 1998 je existencia primeraných pochybností podniku o tom, či jeho konanie naozaj predstavuje porušenie. Podľa odvolateliek však takéto primerané pochybnosti existovali najmenej do októbra 2003, dňa uverejnenia rozhodnutia Deutsche Telekom, a pokračovali až do vynesenia rozsudku TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83).
- 227 V tejto súvislosti treba konštatovať, že existencia primeraných pochybností zo strany odvolateliek predstavuje skutkovú otázku, ktorá patrí iba do právomoci posúdenia Všeobecného súdu, takže túto štvrtú výhradu treba zamietnuť ako neprípustnú na základe judikatúry uvedenej v bode 84 tohto rozsudku.
- 228 Z toho vyplýva, že tretia časť ôsmeho odvolacieho dôvodu sa musí zamietnuť ako čiastočne neprípustná, čiastočne neúčinná a čiastočne nedôvodná.
- 229 Vzhľadom na uvedené treba zamietnuť ôsmy odvolací dôvod ako čiastočne neprípustný, čiastočne neúčinný a čiastočne nedôvodný.

O desiatom odvolacom dôvode založenom na povinnosti vykonať, pokiaľ ide o stanovenie pokuty, neobmedzené súdne preskúmanie v zmysle článku 6 EDLP

- 230 Vo svojom desiatom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť vykonať, pokiaľ ide o stanovenie pokuty, neobmedzené súdne preskúmanie v zmysle článku 6 EDLP, keďže nevykonával neobmedzenú právomoc stanovenú v článku 261 ZFEÚ a článku 31 nariadenia č. 1/2003.
- 231 Treba konštatovať, že v rámci tohto desiateho odvolacieho dôvodu odvolateľky neuviedli s požadovanou presnosťou kritizované časti napadnutého rozsudku, ktorého zrušenie požadujú, ale iba všeobecne a nepodložene tvrdia, že Všeobecný súd mal vykonať preskúmanie všetkých relevantných dôkazov a skutkových okolností s cieľom posúdiť primeranosť pokuty. Treba však zdôrazniť, že tvrdenie predložené na podporu tohto dôvodu, týkajúce sa porušenia povinnosti vykonať neobmedzené súdne preskúmanie, už bolo posúdené v rámci iných odvolacích dôvodov v rozsahu, v akom odvolateľky dostatočne presne definovali kritizované časti napadnutého rozsudku.

- 232 Následne musí byť tento desiaty odvolací dôvod na základe judikatúry uvedenej v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku zamietnutý ako neprípustný.
- 233 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu.

O trovách

- 234 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 235 Podľa článku 140 ods. 3 rokovacieho poriadku Súdny dvor môže rozhodnúť, že vedľajší účastníci konania znášajú svoje vlastné trovy konania.
- 236 Keďže odvolateľky nemali vo veci úspech, sú povinné v súlade s návrhmi Komisie nahradiť trovy konania.
- 237 France Telecom, Ausbanc Consumo a ECTA, vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie sa zamietá.**
2. **Telefónica SA a Telefónica de España SAU sú povinné nahradiť trovy konania.**
3. **France Telecom España SA, Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc Consumo) a European Competitive Telecommunications Association znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy